

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.) **stwierdzam nieważność: § 1 ust. 3 i 4** uchwały nr XXIX/171/09 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 3 lipca 2009 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w szkołach oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, pedagoga i logopedy z powodu istotnego naruszenia art. 35 ustawy oraz 42 ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.)

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 3 lipca 2009 r., Rada Gminy Legnickie Pole podjęła uchwałę XXIX/171/09 w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w szkołach oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, pedagoga i logopedy.

Uchwała wpłynęła do organu nadzoru dnia 8 lipca 2009 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie:

- I. § 1 ust. 3 uchwały z istotnym naruszeniem art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Karta Nauczyciela,
- II. § 1 ust. 4 uchwały z istotnym naruszeniem art. 35 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Karta Nauczyciela.

W podstawie prawnej uchwały Rada Gminy Legnickie Pole powołała się między innymi na art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), zgodnie z którym Rada Gminy określa zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.

Art. 42 ust. 6 stanowi, że dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć.

Powyższe zagadnienia Rada Gminy Legnickie Pole uregulowała w § 1 uchwały.

W § 1 ust. 3 uchwały Rada postanowiła: *Dyrektor szkoły może być w uzasadnionych przypadkach zwolniony od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru zajęć. Zwolnienia dokonuje Wójt Gminy na wniosek zainteresowanego.*

Podjmując § 1 ust. 3 uchwały, Rada Gminy Legnickie Pole jednorazowo scedowała na Wójta Gminy Legnickie Pole swoje upoważnienie do udzielania zwolnienia od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru zajęć dla nauczycieli, którym powierzono funkcję kierownicze w szkołach. Intencja ustawodawcy była zupełnie inna. Jeśli uznał w art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela, że decyzje dotyczące zwolnienia od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru zajęć są na tyle istotne, że powinny zostać oddane do kompetencji rady, rada nie może całkowicie zrzec się tego uprawnienia. Wymieniony wyżej przepis nie upoważnia rady gminy do delegowania swoich uprawnień w przedmiotowym zakresie na inne organy czy podmioty. W ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Legnickie Pole, przyjmując kwestionowany przez organ nadzoru fragment uchwały, zrzekła się bez należytej podstawy prawnej swoich kompetencji jako organ stanowiący.

W § 1 ust. 4 uchwały Rada postanowiła: *Nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach, mogą być przydzielone godziny ponadwymiarowe w wymiarze nieprzekraczającym 6 godzin tygodniowo, chyba że z planów nauczania przedmiotu wynika potrzeba przydzielenia większej liczby godzin.*

Zgodnie z postanowieniami art. 35 ust. 1 i 2 Karty Nauczyciela: *1. W szczególnych wypadkach, podyktowanych wyłącznie koniecznością realizacji programu nauczania lub zapewnienia opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, nauczyciel może być obowiązany do odpłatnej pracy w godzinach ponadwymiarowych zgodnie z posiadaną specjalnością, których liczba nie może przekroczyć 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. Przydzielenie nauczycielowi większej liczby godzin ponadwymiarowych może nastąpić wyłącznie za jego zgodą, jednak w wymiarze nieprzekraczającym 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. 2. Przez godzinę ponadwymiarową rozumie się przydzieloną nauczycielowi godzinę zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych.*

Mając na uwadze brzmienie powyższego przepisu rada gminy nie jest upoważniona do wprowadzania limitów godzin ponadwymiarowych obowiązujących nauczycieli, gdyż maksymalny wymiar tych godzin wynika z art. 35 ust. 1 przedmiotowej ustawy. W związku z powyższym w ocenie organu nadzoru zapis § 1 ust. 4 przedmiotowej uchwały został podjęty z przekroczeniem kompetencji przysługujących radzie gminy.

Zgodnie z art. 87 Konstytucji RP źródłami powszechnie obowiązującego prawa w Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa są także akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Zgodnie z art. 94 Konstytucji organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Przepisy rozdziału III Konstytucji wyraźnie wskazują hierarchię aktów prawnych. W świetle tych przepisów ustawa i rozporządzenie są aktami prawnym hierarchicznie wyższymi od aktów prawnych organów samorządu terytorialnego. Oznacza to, że akty prawa miejscowego nie mogą być z nimi sprzeczne. Uchwały organów samorządu terytorialnego mogą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to również, że w powyższych uchwałach nie mogą znaleźć się materie regulowane już w aktach prawnych hierarchicznie wyższych. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 25 sierpnia 1994 (SA/Gd 1260/94, OSS 1996/2/47) potwierdził, iż nawet powtórzenie za ustawą określonej regulacji stanowi istotne naruszenie prawa.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

RAFAŁ JURKOWLANIEC